

nr97677

A U É

SUPLEMENT SETMANAU DETH DIARI AVUI. DISSABTE, 13 DE MARÇ DE 1999

Ua empresa especialisada netege era vegetacion deth lhet der arriu Garona

Era actuacion compòrte era eliminacion dera vegetacion atau coma des isles formades ath long deth sòn recorrut

III Ua empresa especialisada trabalhe aguesti dies ena neteja deth tram der arriu Garona des deth sòn neishement enquiara frontè-

ra damb França. Es trabalhs consistissen ena retirada de brancatge, rames e diuèrsa vegetacion atau coma de cèrtes isles que s'an format ath

long de tot eth sòn recorrut en pas pera Val d'Aran. Era neteja deth Garona forme part d'eth programa coneishut coma Interreg II de coo-

peracion entre zònes fronterères, finançat en part pera Union Europèa. Aguesta actuacion ei prevista qu'acabe en un plaç d'un mes.

Era neteja dera vegetacion e isles deth Garona serà prèsta en un mes

SILVIA PUERTOLAS

Fasa finau des òbres de melhora dera glèisa de Sant Pèrre de Vila

IV Era glèisa de Sant Pèrre de Vila se trape, dempús d'un mes de reformes, ena fasa finau des melhores que s'amien a tèrme sustot en sòn interior.

Segontes es operaris que s'encueden de hèr es trabalhs, eth temple poirie èster totaument condicionat en uns quinze dies, ei per açò qu'es vesins deth poble poirien tornar a hèr servir era glèisa entath culte entath dimenge de Rams.

Diuèrses an estat es melhores que s'an hèt en sòn interior. En aguesti moments ja s'an netejat es parets des dus autars lateraus en tot trèir es unitats que les maumetien. A mès tanben s'a pavimentat er autar centrau e s'an rejunat es henerècles que s'auien dubèrt. Entre es trabalhs, subergés era pintura de tot er interior de Sant Pèrre atau coma dera sacristia.

MIRALHEM-MOS

VIII Enes ans seishanta èster de Bossòst e estudiar en Les representauè çò de madeish qu'aué en èster dera Val d'Aran e estudiar en Barcelona.

De ben segur qu'es qu'ara estudièn dehòra dera Val van mès tà casa que non pas es qu'èren intèrns en collègi religiós dera Sagrada Família de Les. Alavetz se hège sonque un examen entà aprovar eth cors e pendent molti ans s'auèc d'anar a hèr en Lhèida, e ara mos queisham der examen de selectivitat. Aué auem volut dedicar era seccion a rebrembar tot aquerò e molt mès.

CARNET DE MANIPULADORS D'ALIMENTS

- **BAQUÈIRA: Otèl Montarto.**
Corset eth dia 22 de març entàs 18,00 ores
Examen eth dia 25 de març entàs 18,00 ores.
- **VIELHA: Sala d'actes dera Escòla Garona**
Corset eth dia 17 de març entàs 18,00 ores.
Examen eth dia 24 de març entàs 18,00 ores.
- **BOSSÒST: Sala der edifici dera Hònt deth Ruste.**
Corset eth dia 23 de març entàs 18,00 ores.
Examen eth dia 25 de març entàs 12,00 ores.

ERA ENTREVISTA

Luís Alós
PRESIDENT ASSOCIACION PETANCA DE LES

“En 1991 se convocaue ua assamblèa e se nombraue era prumèra junta”

Silvia Puértolas
LES

Silvia Puértolas. Coma gessec era idia d'ua Associacion de Petanca en Les?

Luís Alós. A compdar des ans 1976-77 se comencèc a trabalhar ath respècte. Aguesta començaue a préner nòm gràcies as torneji qu'an darrèr d'an se hègen ena hèsta Major deth pòble e que per aqueri tempsi ja mercauen ua plan bona aficion per aquest espòrt. Era bona participacion dera gent mercarie eth camin de çò qu'alavetz se coneishie coma Agropacion Recreatiua qu'aglutinaue diuersi espòrts coma eth fòtbol, tir ath plat, petanca e uns autes activitats esportiuas. I auie ues quòtes que pagauen es associats, mès per aqueri tempsi es deficiències econòmiques mès granes les generaue eth fòtbol.

S.P. Ei justament quan es aimats dera petanca decidissen desvinculà-se d'aguesta agropacion?

L.A. Òc. Ei a compdar der an 1978 quan passam a èster ua associacion de petanca desvinculada des autes activitats esportiuas, mès encara non auíem estatuts e demés. En 1980, en tot avalorar er increment de participacion e interès, cromptèren dues taules de bilhar entà alternar era petanca damb ues autes activitats enes sasons de mau temps. Ara ja sonque mos mancaue ua sedença.

S.P. Mès ath long dera sua existència an auut diuerses sedences.

L.A. Òc, de bon començament estèrem en ua sala d'amassada a on ara se trape era oficina de corrèus, tanben siguèrem en çò que se coneish com era Baronia. Siguec ua epòca plan complicada ja que per aqueri tempsi auie decaigut era aficion pera petanca.

S.P. Maugrat aguesti mali tempsi vos té personaument ei perseverant damb aguesta aficion.

L.A. Insistí tanplan damb er alcalde entà que se mos dèsse un locau qu'ara ora servisse de punt de partida entà dar solidesa ad aguesta associacion. Mos trapam en seteme de 1991 qu'ei quan se convòque ua assamblèa generau. Se nombre era prumèra junta coma Associacion de petanca de Les damb uns estatuts e ua quòta de subscripcion que ja comence a servir entà consolidar era petanca.

S.P. Quan pòden auer era sedença en antic collègi des monges?

L.A. Siguec dempús qu'er ajuntament de Les l'aquerisse. Prumèr se destinèc a uns servicis determinats en tot que dempús se mos cedic. Parlí der an 1996 en tot que non siguec enquiath 1997 que mo'n venguèrem, quan er edifici ère condicionat deth tot. En un periòde de temps,

SILVIA PUÉRTOLAS

abantes de poder aucupar çò qu'ei era nòsta sedença actuau, mos amassàuem en ajuntament e jogàuem ara petanca ath cant der edifici des banhs. Premaníem campionats e d'auti ahèrs.

S.P. Mès entà préner part en campionats s'a d'èster federat. Toti es membres que formen part d'aguesta Associacion ne son?

L.A. Non. Actuaument èm un centenat d'associats en tot que federats èm uns dètz-e-sèt.

S.P. Son toti gent de Les?

L.A. N'i a quauqu'un de Bossòst mès es auti son de Les.

S.P. Totun cau d'èster que quinsevolha persona qu'espòrticament volgue jogar tanben se li daurissen es pòrtes.

L.A. Ben nosati volem qu'aguesta practica esportiuua non sigue un hèt isolat d'un dia, mès non barram es pòrtes ad arrés. Çò que mos interès se ei qu'era gent i vengue damb frequència e sustot qu'acaben per hèse sòcis.

S.P. Cèrtament era quòta d'associat non ei elevada.

L.A. Se paguen sies mil pessetes ar an. En cas deth federat vien a èster tres mil cinc centes pessetes mès.

S.P. Mès tanben premanissen activitats e campionats d'un aute tipe ath marge dera petanca ena actuau sedença.

L.A. Profitam es installacions totaument condicionades entà organisar campionats de bilhar, mus, botifarra... entàs sasons de mau temps.

S.P. E era competicion per çò que tanh ara petanca?

L.A. Hèm campionats interclubs, sustot damb es clubs francesi, era grana majoria per tripletes. Un des boni le premanim entà Sant Joan. En mai tanben ne hèm un de dobles. Era participacion ei importanta per çò que hè a volum de competidors e nivèu. Coma exemple meteria que damb nosati i a estat prenent part enes torneji qu'organisam eth campion deth mon d'aguest espòrt, eth francés, George Simoes. Eth nòste calendari l'adequam as competicions que se hènen en França e sonque i pòden préner part es competidors que son federats.

PERFIL

Luís Alós e Balaguer ei president dera Associacion de Petanca de Les des de que se nombressè era prumèra junta en an 1991. Tot e qu'aguesta data ei plan significatiua entada eth, dejà abantes auie estat un des principaus possessaires entà amiar aquest espòrt entà dauant en pòble de Les.

Luís, neishut en 1931 en La Seu d'Urgell e portat entà Aran damb tres mesi, de profession ATS ja retirat, profite es estones de léser entà passà-les damb es amics en tot practicar aquest espòrt que segontes mos comentau: “ei ua activitat qu'apròpe ara gent, requerís ua concentracion, desvolope era intelligència e agudise era vista”.

Coneish aquest espòrt des de ben joen quan vedie coma se practicaue en Bossòst. En veir qu'aguesta aficion tanben i ère en Les non desaprotitèc era ocasion entà que dia a dia s'anèsse arraitzant entre es vesins deth pòble e ara ora de França.

S.P. En Les aquest espòrt l'arriben a practicar es hemnes?

L.A. Aciu en un començament n'i auie quauqu'ua que lo pacticaue. Totun damb eth pas deth temps ac an deishat. Non hè pas massa temps que siguèrem en un campionat en Bordeta, en Lhèida, a on era participacion femenina ère importanta. Tanben mos agradarie qu'aciú siguesse parier.

S.P. Quines modalitats i a laguens dera petanca e quin equipament ei de besonh?

L.A. Ben, era vestimenta a d'èster era deth club damb eth distintiu deth madeish. En nòste cas a estat ua donacion deth dessenhador Armand Bassi, un aimant deth pòble de Les e sòci d'aunor dera Associacion. Tanben s'an de portar dues bòles per membre en cas dera tripleta e tres per participaire en cas der modalitat coneishuda coma doleta, aquestes an d'auer un pes especific.

S.P. Mos explique qu'ei ua tripleta e ua doleta?

L.A. Ua tripleta, son tres jogadors es que formen er equip damb dues bòles cadun d'eri. En cas deth jòc en doleta, son dus jogadors per equip damb tres bòles cadun.

S.P. Quines son es caracteristiques d'un terren de jòc?

L.A. Ei un rectangle damb ues dimensions concretes sustot merca des en temps de competicion. Sòlen èster de tres mètres e miei d'ample a quatorze de longada. I sòlen intervier dus arbitres.

JAUME VILALTA
President
CRISTINA COLL HUIX
Directora general

VICENT SANCHIS
Director
LLUÍS MARTÍNEZ
Subdirector
Redacció:
SILVIA PUÉRTOLAS

Producció tècnica:
JORDI PELÁEZ
Publicitat:
ALBERT BORRÁS
JORDI RIBAS

Centraleta Tel.: 93-316 39 00 - Fax: 93-316 39 36
Publicitat Tel.: 93-316 39 23 - Fax: 93-316 39 25
Subscriptors Tel.: 93-316 39 44 - Fax: 93-316 39 15
Distribució Tel.: 93-316 39 16 - Fax: 93-316 39 15
Consell de Cent. 425 - 08009 Barcelona

Telèfons a la Vall d'Aran
Redacció. 609 50 92 02
Publicitat. 608 69 29 50

DI: B20.249-1976
DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD

Actuacion en arriu Garona entara neteja dera vegetacion ath long de tot eth lhet

Es trabalhs son laguens deth programa Interreg II de cooperacion transfronterera dera Union Europèa

Silvia Puértolas
VIELHA

Agüesti dies se pòt veir, en tram der arriu Garona que passe pera Val d'Aran, era actuacion de neteja que se hè des deth sòn neishement enquiara frontèra damb França en tot seguir eth sòn recorrut.

Es trabalhs consistissen ena eliminacion dera vegetacion (brancatge, troncs, eca) atau coma de cèrtes isles formades en punts concrèts deth Garona. Agüestes darrères, degut a desgèus o pujades fòrtes d'aigua qu'en tot arrosegat graues e demès, s'an anat formant en tot converti-se en punts de creishement de vegetacion.

Damb es trabalhs, que les amie a tèrme era empresa especializada de Lhèida, Ginesta S.L, se vòlen eliminar toti es arbes que i a ath long deth lhet der arriu e tanben es isles damb creishement de vegetacion.

Agüesta actuacion, segontes eth Sindic d'Aran, Carlos Barrera: "sonque servís entara eliminacion de vegetacion en cap cas compòrte tractaments determinats en Garona ja sigue entara limpiesa de ferralhes ne arren que i age depositat ath laguens deth madeish". Barrera higeç: "dempús d'agüesta prumèra actuacion se'n harà ua auta,

prevista de cara ath bon temps, qu'en quinsevolh cas passe per arribar a un acòrd damb es ajuntaments qu'agen un tram de Garona que passe per interior des sòns pòbles entà que collabòren damb es sues brigades municipaus e poder atau retirar era ferralha acumulada en arriu".

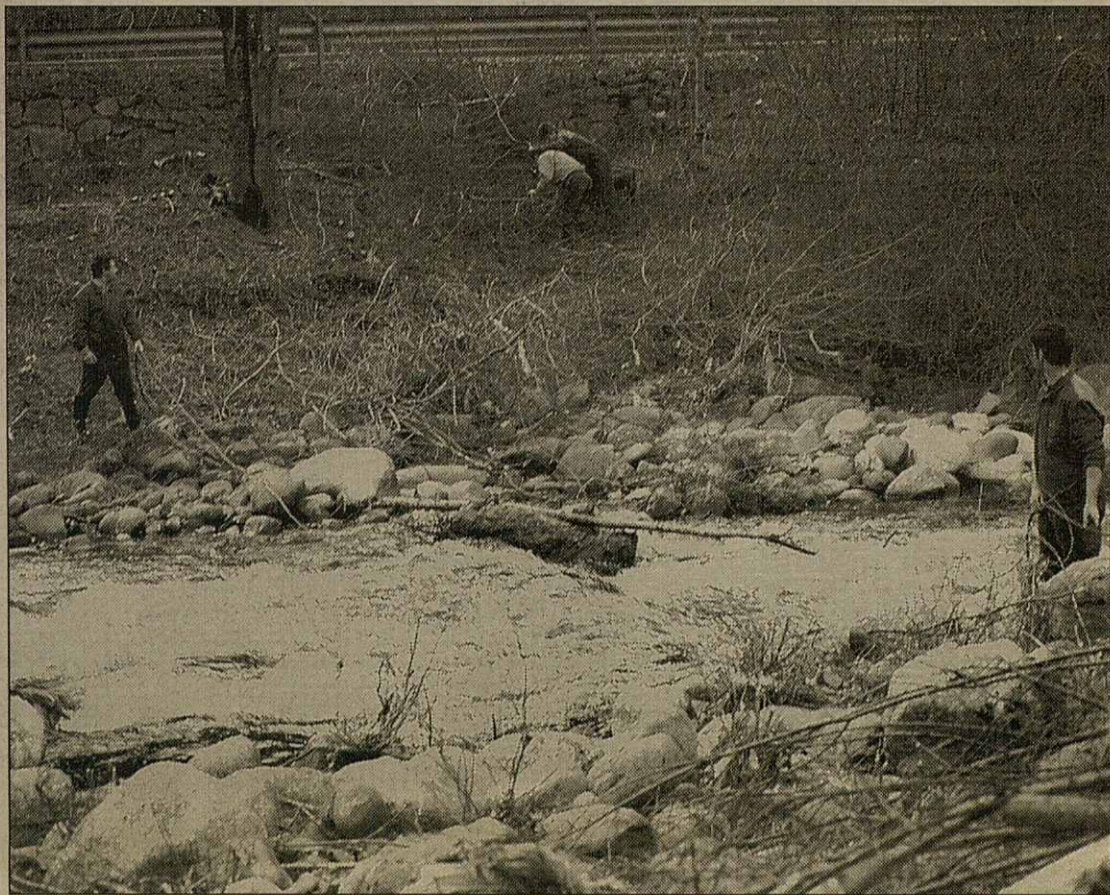
Era neteja forme part de çò que se coneish coma programa Interreg II dera Union Europèa, laguens d'un acòrd de cooperacion entre zònes frontereres sollicitat en sòn dia entre Aran e era part francesa banhada tanben peth Garona.

Es vesins der aute costat dera termièra ara hè apruprèt dus ans qu'amiauen entà dauant agüesta actuacion.

Finançament

Era neteja dera vegetacion e eliminacion de isles en arriu compòrte ua inversion entara Val de trenta sies milions de pessetes des quaus dètz-e-ueit milions les pague era Union Europèa, en tot qu'era rèsta les a aportat eth Conselh Generau d'Aran.

En agüest sentit eth govèrn aranés a cercat eth finançament entà qu'es dètz-e-ueit milions restants non s'agen aut de trèir des hons pròpis deth Conselh. Agüesta part ei donques sufragada dera següenta manèra; sies

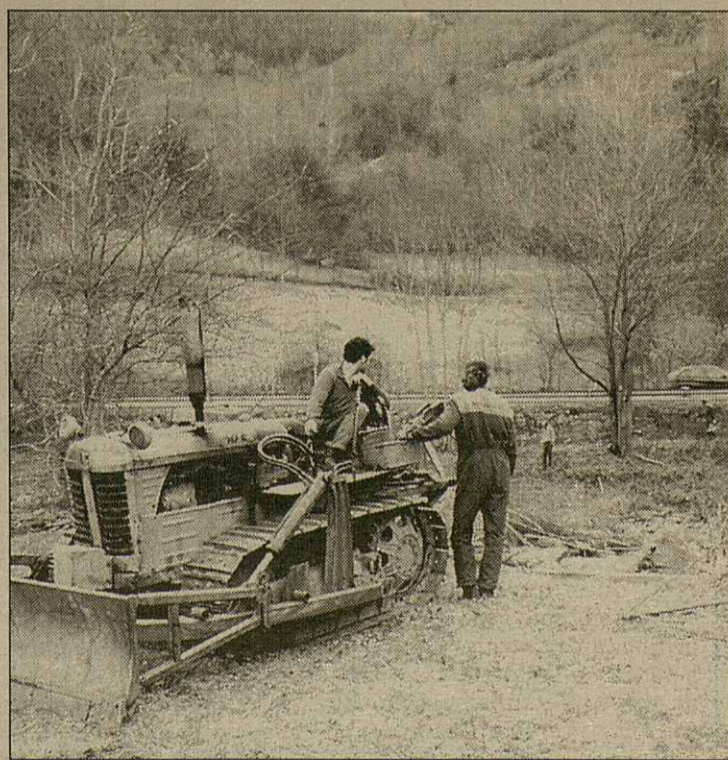
Era neteja dera vegetacion se hè ath long de tot eth Garona

milions pera empresa FECSA, onze milions a traüers dera Junta d'Aigües en tot qu'er aute milion de pessetes, entà completar es despenses dera operacion, les a aportat eth madeish Conselh.

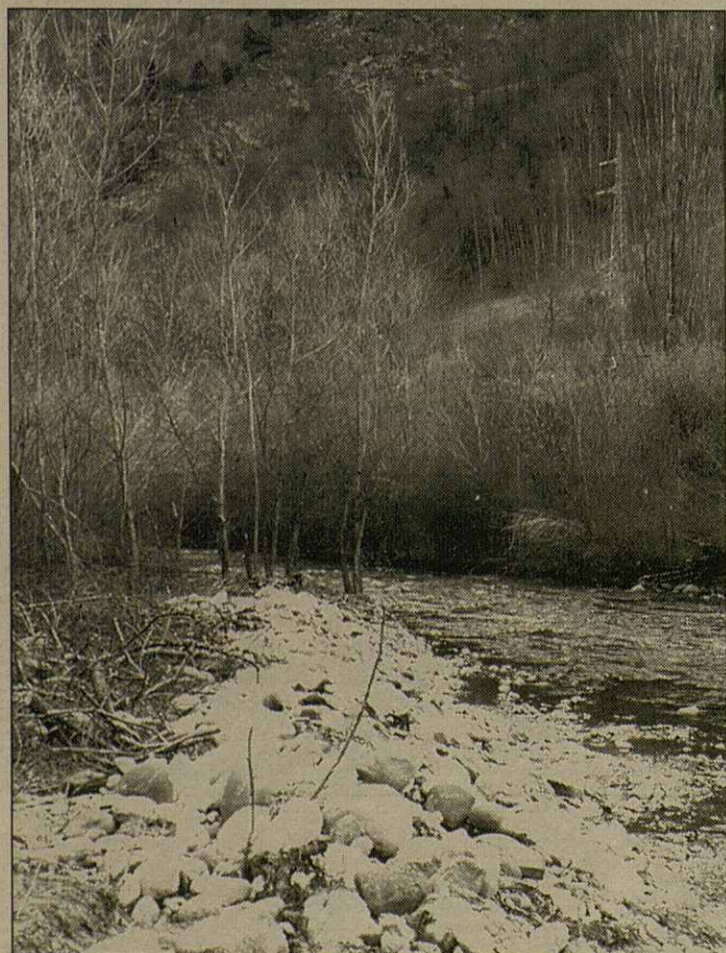
Segontes Barrera "dempús d'agüesta neteja dera vegetacion, amassa damb es depuradores d'aigua que se bastissen ena Val, eth Garona passe a èster en perfecte estat de tractament mieiambientau".

Dera vegetacion que s'a retirat en Garona, tot çò qu'ei eth brancatge s'a eliminat per estrissatge. En cas dera matèria aprofitabla ben l'an remassat es propietaris des finques que limiten damb era part der arriu tractada o per contra s'a evacuat tanben entà èster trissada.

Es trabalhs de neteja, que començauen en mes de gèr, ei previst que siguen prèsti en un plaç maxim d'un mes.

Ua empresa especializada s'encuede des trabalhs

Eth brancatge se retire e elimine per estrissatge

CATALUNYA
RÀDIO

NAUT ARAN 98.4 BAISH ARAN 98.0

catalunya
informació

NAUT ARAN* 98.4 BAISH ARAN* 98.0

CATALUNYA
MÚSICA

NAUT ARAN 98.4 BAISH ARAN 98.0

* En desconexion entà era Val d'Aran programa MEDDIA ARANÉS de: 12 a 13 ores e de 19 a 20 ores.

Fasa finau ena melhora der interior dera glèisa de Vila

Redaccion -
VIELHA

Dimenge de Rams ei eth dia que s'an mercat es treballadors qu'amien a tèrme es reformes dera glèisa de Sant Pèrre de Vila entà acabar es òbres e poder tornar a daurir eth temple ath culte en aguest dia festiu.

Es trabalhs, que hèn apruprèt un mes qu'an començat, se trapen plan auançats dat que s'an het era majoria des meliores que i auie previstes. En aguesti moments ja s'an netejat es parets des autars lateraus dera glèisa coneishuts coma de Sant Ròc e deth Rosèr, en tot trèir es umitats que les mau-

metien. Tanben s'a pavimentat er autar centrau dera glèisa a mès de rejuntar es henerècles que se i auien daurit. A mès s'a pintat tot er interior de Sant Pèrre de Vila atau coma era sacristia anèxa. Per çò que hèn ara pintura subergessen es motius der autar centrau a on ja se i pòden veir representacions des claus de Sant Pèrre, era aufrena dera Eucaristia e er Esperit Sant.

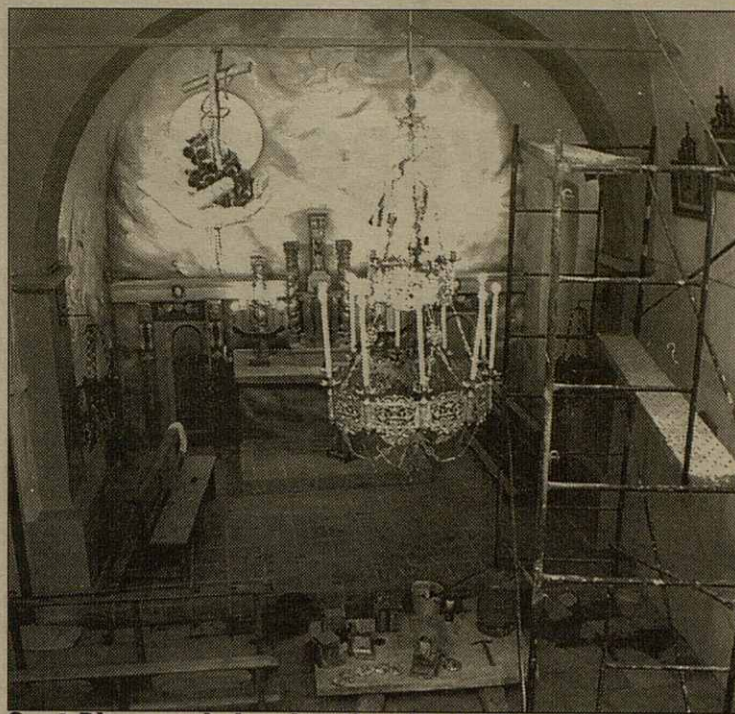
En aguesti trabalhs de melhora s'a lheuut tot eth tèrra dera glèisa qu'ère de husta e se trapaue en plan mau estat, en tot revestilo en gres de breda. Ua auta des actuacions a estat eth cambi de lòc dera batiadera.

Es òbres supòsen ua inver-

sion d'un milion sèt centes mil pessetes per part deth Conselh en tot qu'era entitat menor d'Arròs e Vila i a destinat cinc centes mil pessetes mès. Segontes er alcalde, Luís Servat: "Eth mau estat der interior dera glèisa me preocupaue des de temps entà darrèr, d'aquerò que s'age decidit actuar ath respècte".

Ara es operaris que hèn es reformes, en tot qu'acaben damb es detalls interiors, son pendent de hèr ua actuacion puntuau ena part extèrna de Sant Pèrre que consistirà en rejuntar e pintar era arcada dera pòrta d'accès ar interior.

Ua auta des òbres que poirie començar ben lèu en Vila, justament ath cant dera glèisa, ei

SILVIA PUERTOLAS

Sant Pèrre se vò daurir ath culte tà Rams

era retirada d'un mur qu'entore era façada deth pati dera rectoria entà deishar aguesta part abilitada coma parcatge tà

coches e servir ara ora entà des congestionar era plaça deth pòble enes sasons d'afluència de torisme.

SILVIA PUERTOLAS

EI NOTÍCIA

Dimenge passat, tàs sies dera tarde, se metie en marxa eth nau servici d'autobús de linha qu'a compdar d'ara gesserà de manera regulara de Vielha direccion Lhèida. Aguest servici s'a pensat sustot entath traslat des estudiants enquiath caplòc deth Segrià. Tot e qu'eth sòn punt de gessuda s'a mercat ena rotonda, toti aqueri que venguen deth Naut Aran o Baish Aran poden hèr servir enquiath caplòc aranés es autobusi de transport intern que per oraris permeten enlaçar damb aguest de gessuda entà Lhèida.

telefonos d'interès generau

973 64 18 01	 Conselh Generau d'Aran	Çò de Saforcada	(25530 Vielha)	973 64 57 26	 Inf. torisme Salardú	Balmes, 2	(25598 Salardú)
				973 64 16 12	Inf. torisme Arties	Pl. Urtau, 26	(25599 Arties)
973 64 18 15	 Musèu Val d'Aran	Major, 36	(25530 Vielha)	973 64 01 10	Inf. torisme Vielha	Sarriulera, 5	(25530 Vielha)
973 64 18 15	Ecomusèu de Vilamòs	Major, s/n	(25551 Vilamòs)	973 64 82 07	Inf. torisme Bossòst	Eduardo Aunòs, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 18 15	Musèu S. Joan d'Arties	Ctra. Baquèira, s/n	(25599 Arties)	973 64 73 03	Inf. torisme Les	Pl. der Ajuntament, s/n	(25540 Les)
973 64 25 69	Archiu Istoric Generau d'Aran	Major, s/n	(25537 Arròs)	973 64 44 55	Inf. Baguibira Beret	Nucleu Baquèira, s/n	(25598 Baquèira)
				973 64 09 79	Con. Iniciatives Toristiques	Avda. Castièro, 15	(25530 Vielha)
973 64 00 80	 Pompièrs Val d'Aran	Ctra. Nacionau, 230	(25530 Vielha)	973 64 12 91	 Parròquia de Salardú	Sant Andreu, 1	(25598 Salardú)
				973 64 00 21	Parròquia de Vielha	Pas d'Arrò, 8	(25530 Vielha)
973 64 00 04	 Espítal Val d'Aran	Espítal, 5	(25530 Vielha)	973 64 82 53	Parròquia de Bossòst	Major, 31	(25550 Bossòst)
973 64 82 29	Dispensari medicau - Les	Pl. dera Glèisa, s/n	(25540 Les)	973 64 81 05	Parròquia de Les	Pl. dera Glèisa, s/n	(25540 Les)
973 64 82 11	Dispensari medicau - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)				
973 64 44 62	 Farmàcia Palà - Baquèira	Edif. Campalías, s/	(25598 Baquèira)	973 64 01 95	 Parada de taxis (Vielha)	Pl. Sant Antòni, s/n	(25530 Vielha)
973 64 43 46	Farmàcia Palà - Arties	Ctra. deth Pòrt, s/n	(25599 Arties)	932 65 65 92	Coches de linha		
973 64 23 46	Farmàcia Català - Vielha	Avda. Pas d'Arrò, s/n	(25530 Vielha)	906 33 00 03	Informacion meteorologica		
973 64 25 85	Farmàcia Palà - Vielha	Sentin, 1	(25530 Vielha)	900 12 35 05	Informacion carretères		
973 64 20 39	Farmàcia Moralejo - Bòrdes	Antecada, s/n	(25551 Es Bòrdes)				
973 64 82 07	Farmàcia Almansa - Bossòst	Eduardo Aunòs, s/n	(25550 Bossòst)	973 64 72 32	 Deportur	Sant Ròc	(25550 Bossòst)
973 64 72 44	Farmàcia Almansa - Les	Querimònia, 3	(25540 Les)	973 64 24 44	Camins des Pirinèus	Pas d'Arrò Baishi, s/n	(25530 Vielha)
				973 64 08 88	Escola d'Equitacion	Ctra. França, s/n	(25530 Vielha)
973 64 20 44	 Mòssos d'esquadra	Edif. Tressens baish	(25539 Betren)	973 64 28 64	Palai de Gén	Eth Solan, s/n	(25530 Vielha)
973 64 80 14	Comissaria - Les	Ctra. de França, s/n	(25540 Les)	973 64 81 57	Complexe esportiu Bossòst	Era Lana, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 52 77	Guardia Civil - Baquèira	Parcatge Baquèira, s/n	(25598 Baquèira)				
973 64 00 05	Guardia Civil - Vielha	Montcorbison, s/n	(25530 Vielha)				
973 64 81 77	Guardia Civil - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)				
973 64 72 29	Traffic - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)	973 64 20 88	 Gasolinèra - Vielha	Ctra. deth Tunel, s/n	(25530 Vielha)
973 64 01 75	Casèrna militar - Vielha	Pas d'Arrò, s/n	(25530 Vielha)	973 64 72 91	Gasolinèra - Era Bordeta	Ctra. N-230, s/n	(25551 Era Bordeta)
				973 64 71 00	Gasolinèra - Pontaut	Ctra. N-230, s/n	(25549 Pontaut)

Naua edicion deth campionat d'Espanha d'Esquí de Montanha

Redaccion
VIELHA

Er equip des germàs Carlos e Federico Galera se proclamaue dimenge eth guanhador absolut dera Corsa CEC-Val d'Aran disputada pròp dera estacion de Baqueira Beret.

Aguesta pròva acuelhie eth campionat d'Espanha per equips e era darrèra des competicions dera Copa Catalana d'Esquí de Montanha damb ua participacion de cent setanta ueit corredors.

Es nheuades de dies entà darrèr ara celebracion dera competicion obligauen as organissadors a modificar eth

tram dera corsa entà evitar eth perill de lauegi.

Eth recorrut mercat en aguesta ocasion passaua pera gessuda e arribada en parking d'Orri, pujada tath Tuc deth Bacibèr (2.644 mètres), estanh deth Rosari e Tuc deth Rosari (2.594m.), baixada tar estanh de Garrabea e pujada tara Forqueta d'Arreu (2.402 m.).

Damb un temps totau d'1 ora 44 minuts e 53 segons Carlos e Federico Galera, deth Club Peñalara de Madrid, s'auançauen en dues minuts ar equip FEEC de Jordi Bes e Alberto García. En tresau lòc acabauen es madrilenhs, Jorge Palacios e Manuel Pérez.

Uns 178 corredors preneren part ena gessuda

En categoria femenina es guanhadores sigueren Gemma Furió e Lali Gendrau, der equip deth Centre de Tecnificació de Catalunya, que tardèren 2 ores 23 minuts e 37 segons en arribar en

Orri, ac heren dauant d'Ingrid Giralt e Cristina Bes d'aguest madeish club. Era tèrcera plaça des femines l'artenheren era parella, Sònia Morán e Irune Omeñaica, dera Federacion Aragonesa.

• ESPÒRTS •

FÓTBOL

U.D. BOSSÒST

"Première Division Poule A" Liga Francesa
U.D. Bossòst 5 - Pointis Riv.0
Deman dimenge, às 15:00 ores en camp deth Pointis.
Pointis Inard OC - U.D. Bossòst

A.R. LES

"Promotion Poule A" Liga Francesa
A.R. Les 2 - FC 95 2
Deman dimenge, às 15:00 ores en camp deth St. Gaudens
St. Gaudens - A.R. Les

F.C. VIELHA

"2e Division Poule B" Liga Francesa
Deman dimenge, às 15:00 ores en camp deth Vielha
F.C. Vielha - Roquefort

ESCÒLA DE FÓTBOL

(Categoria mens 11) Liga Francesa
Escòla de Fòtbol - St. Marcet (suspenut)
Aué dissabte, às 15:00 ores en camp de Montmaurin
Save Gesse - Escòla de Fòtbol

(-11)

(Categoria mens 13) Liga Francesa
Era categoria de mens 13 descansarà aguesta dimenjada.

(-13)

(Categoria mens 15) Liga Francesa
Aué dissabte, às 15:00 ores en camp de Sarragat
St. Gaudens II - Escòla de Fòtbol

(-15)

(Categoria mens 17) Liga Francesa
Era categoria de mens 17 descansarà aguesta dimenjada.

(-17)

CAMPIONATS DE CATALONHA

ESQUÍ AUPIN

Memorial Montse Corominas

Aguesta dimenjada se disputauen en Beret es campionats de Catalonha d'esquí aupin enes modalitats de slalom gegant e slalom especiau des categories d'aguilòts e benjamins, organissats peth Club d'Esquí Val d'Aran (CEVA). Era participacion siguec d'un totau de 117 òmes e 80 hemnes. Un viatge heta era pròva aguesti sigueren es tres prumèri classificats de cada ua des modalitats;

CLASSIFICACION

SLALOM GIGANT

BENJAMINS HEMNES

1èra. Mireia Clemente (GNA)
2au. Maria Vila (CANM)
3au. Ana Marqueno (CEVA)

AGUILÒTS HEMNES

1èra. Elisabeth Barés (CAEI)
2au. Marina Martínez (CALM)
3au. Gemma Clemente (GNA)

Era competicion la organissèc eth CEVA

BENJAMINS ÒMES

1èr. Ferran Terra (PEC)
2au. Yago Antes (CEVA)
3au. Albert Bover (UEC)

AGUILÒTS ÒMES

1èr. Guillermo Capdevila (ECC)
2au. Albert Serra (CANM)
3au. Enric Dulsat (FON)

SLALOM ESPECIAU

BENJAMINS HEMNES

1èra. Alexia Tauler (CET)
2au. Claudia Galicia (UEC)
3au. Elena Carrillo (PEC)

AGUILÒTS HEMNES

1èra. Alejandra Alonso (CEVA)
2au. Gemma Clemente (GNA)
3au. Natalia Lejarraga (CAEI)

BENJAMINS ÒMES

1èr. Yago Antes (CEVA)
2au. Ferran Terra (PEC)
3au. Pol Jaquet (CEVA)

AGUILÒTS ÒMES

1èr. Jacinto González (CEVA)
2au. Oriol Colomer (CEVA)
3au. Guillermo Capdevila (ECC)

FÓTBOL SALA

18au Jornada Liga Temps Liure

ESTRELLA DAMM	3	TOTO'S	7
PUJÒLO	6	TOBECO	6
ESCÒLA	14	CODINA	1
CASH ARAN	5	CAEI - TOYOTA	8
CONS. AMIELL	8	OSSI D'ARAN	3
ARTIES	6	ARTIES "X"	6

bramau

BESTIESES

Non dèishi de sorprendre-me quan me n'assabenti d'eveniments de grana crudeltat. En Austràlia a finaus deth sègle passat e començament d'aguest qu'encara viuem, e enquia mès dera meitat deth madeish, se portèren a tèrme accions planificades entà assimilar es joeni natus ara cultura modèrna. Es govèrns dera epòca conscients de que calie dar oportunitats de vida mès qualitativa (interpretat subjectivament) as aborigens, organisèren campanyes de separacion des sòns membres mès joeni des sues legitimes famílies entà que siguessen formats en famílies damb ues costums mès modèrnes. Mils de mainatges s'entreguèren en famílies que non sabien eth sòn origen cèrt. Es cassi d'esclavatge abundèren.

Mès ..., eth cometut que me sò mercat entàs Bramaus non ei eth de parlar des drets umans en generau senon sonque deth dret ara pròpia lengua. Non m'estienerè mès enes bestieses que de forma generau se i cometeren, e me referirè sonque as aspèctes de lengua. Laguens deth problèma aguesta pòt considerà-se ua question superflua, a despriet de non està-ne.

Es mainatges des tribus australianes d'ath torn de ueit ans non sabien parlar anglés: "...me trucaven damb ua correja e m'embarrauen pes nets per parlar ena mia lengua matèrna...", "...me treigueren de casa, auia ueit ans, non parlava anglés e pensava que

m'anauen a aucir...". Es informes qu'açò revèlen, de gent qu'encara ei viua diden tanben "...ara è desbrenbat era mia lengua e me senti ua estranha entre era mia família..." . Ara, lengües coma eth maori son cooficiaus damb er anglés. Eth domatge ei que ja sonque queden eth 10 % de maoris.

Ei coma es accions des missionèrs qu'anauen a evangelisar es natus de Sudamerica; portauen fe e malauties desconeishudes, per inexistentes en aqueri parçans; mès auien tanben eth remèdi. Evangelisauen ena lengua pròpia des indigenes entà facilitar er apropament e quan es "indis" quei-guien malauts se volien medecines que les guarissen, prumèr auien d'abraçar era vertadera fe (era qu'es missionèrs portauen) e dempús venguie era exigéncia deth cambi de lengua ath portugués, espanhòu, ... Ara tot Sudamerica ei ispanoamericana o lusoamericana.

Bestieses que mos meten era vergonha e eth sentiment a flor de pèth; n'i a entà repartir per toti es costats deth mon.

Es bestiesses quan pòrten incorporades er atemptat contra era integritat des òmes ja sigue fisica o morau, o contra era sua dignitat an d'èster motiu de reaccion e calerie entà dignificà-mos sajar de reparar encara que sigue damb plantejaments testimoniaux es maus cometudi. De quinsevolha forma es bestieses en un grad diferent responen as circumstàncies

sociaus dera epòca e ei molt facil, des dera nòsta posicion d'afortunats viuedors d'ua democràcia en epòca de benestar èster critic damb ues accions qu'en sòn moment sigueren, ne sò segur, ben vistes per un gran nombre de poblants dera epòca e que tanben èren acceptades damb conformitat (per un efecte d'estigmatisacion) pes que les patien.

De bestieses enes nivèus lingüistics se'n viuen actuaments, damb es limits (per sòrt) qu'era nòsta societat de dret exigís. E non me referisqui (permetetz-me ua licéncia) ath graciós qu'enes vestiaris dera piscina deth Palai de Gèu de Vielha a on metie "vestiari" i a aringat era "i" finau e ara resulte qu'eth lòc entà cambià-se de ròba ena piscina indique qu'ei un lòc entath "vestiar" (li calerà cambiar era "v" per ua "b").

Laguens deth respècte pes limits democratics qu'exigís era societat de dret, ei ua bestiesa qu'eth senhor Vidal Cuadras demane ath Conselhèr de Cultura que hèsque gestions entà qu'eth Diari Avui pogue edità-se tanben en castelhan. Talaments coma qu'era Caixa de Catalonha mantengue era opcion de lengua suèca enes caishèrs automatics de Valéncia e n'age trèt era opcion catalana.

Ei ua bestiesa qu'eth Conselh d'Euròpa veigue dificultats entar ensenhament de mainatges castelhans en Catalonha o en País Basc e no'n veigue entar ensenhament

des catalans.

Ei ua incoèrècia (era paraula bestiesa tanben a aguesta accepçion) que se presenten escrits (òbres) entà participar en Concors Literari de Mossen Condò Sambeat e qu'era carta ena quau se demane era sua acceptacion sigue escrita en francés o en castelhan, o que siguen presentats per gent que non sabien parlar era lengua ena quau presenten es sòns escrits.

Ei ua gran bestiesa qu'eth President de Navarra assegure qu'era lengua basca a mens nivèu intellectuau qu'es autes lengües o que s'age demanat a Telefonica de retirar es guies qu'an es nòms en basc.

Ei ua bestiesa (incoèrècia) qu'eth passat diuendres dia 5 de març eth tribunau dera Universitat de Lhèida que jutjauè ua plaça de titular de filologia catalana redactèsse es actes en impresi en castelhan; mès bestiesa encara quan eth catalan ei declarat era lengua oficial dera UdL.

Ei ua bestiesa der Estat Francés qu'ar alcalde de Salses (poblacion mès ath nòrd des païsi catalans), ne eth ministre ne eth prefècte, li permeten plaçar un gran pannèu qu'indique qu'era poblacion ei un lòc d'entrada enes païsi catalans.

Tà bestieses qu'em... tè!

Jusèp Loís Sans Socasau
Institut d'Estudis Occitans - Aran
jsans1@pie.xtec.es

UA recuelh 123 vòts enes primàries de supòrt ara candidatura de Pascual Maragall

Redaccion
VIELHA

Militants e simpatisants deth Partit des Socialistes de Catalonha (PSC) e Unitat d'Aran, aueren dissabte en Vielha, era possibilitat de balhar supòrt ara candidatura de Pascual Maragall, ex-alcalde de Barcelona, entara presidéncia dera Generalitat de cara as pròplèus eleccions autonòmiques.

Ath torn de nau ores demorèc dubèrt eth collègi electorau, plaçat ena sedença qu'Unitat d'Aran a en caplòc aranés, en çò qu'èren es elec-

cions primàries de supòrt ath candidat socialista que s'amiauen a tèrme per tota Catalonha.

Ena Val d'Aran, segontes es chiffres oficials facilitades un viatge barrat eth collègi electorau, era participacion siguec deth 40% des militants d'UA. Rebremem qu'en aguesti moments eth cens per çò que hè ath nombre de militants d'Unitat d'Aran vire ath torn de 183.

Cau d'èder qu'ena sedença se i installèren dues urnes, ua entàs militants e ua auta entà simpatisants que tanben poderen balhar eth sòn

S'installèren dues urnes, ua entàs militants e ua entàs simpatisants

SILVIA PUÉRTOLAS

supòrt ara candidatura. Per çò que hè as prumèri se recuelheren un totau de setanta dus vòts en tot qu'es simpatisants que s'apropèren entàs urnes sigueren un totau de cinquanta un.

Es votants qu'anèren tàs urnes ac heren, de forma gronada, enquia darrèra ora dera vrespada.

Eth Secretari Generau d'Unitat d'Aran, Emilio Medán, se trapaue plan satisfèt damb

es resultats arthenhuts: "era participacion a estat importanta se se ten en compde que sonque i auie un collègi electorau plaçat entà tota era Val qu'obligauè a desplaça-se enquia Vielha".

Carona enjós

Quin serà la França del segle que ven?

David Grosclaude
LESCAR

La creacion d'un departament basc es demandada per un bona partida de la populacion e per una majoritat d'elegits del País Basc nòrd. Lo president del conselh general dels Pirenèus Atlantics François Bayrou (departament qu'es constituït per un tèrç pel País Basc), a declarat qu'era en acòrd amb lo govèrn e que la creacion d'un departament basc riscava de crear al nòrd los meteisses problèmas coma los que coneis lo sud.

Abertzaleen Batasuna, organizacion politica nacionalista basca del nòrd constata qu'es lo Partit Popular espanhòl que ditz al govèrn francés çò que cal far e pensar. per Abertzaleen Batasuna, "Chevèment es lo Milosevic francés de l'an 2000" pr'amor quand lo poder refusa e denega lo dret d'existir a las minoritats los conflictes esclatan.

Lo Partit Socialista en País Basc nòrd es devant un problèma pr'amor ditz au ministre de l'Interior que la pression de la dreita espanhòla sembla de comptar mai que la voluntat dels elegits del País Basc. Los Verds an

tanben regretat lo "mesprètz" del ministre de l'Interior per las aspiracions dels basques.

Enfin François Léotard, ex ministre e ex president de l'UDF, interrogat sus la question a respondut: "un departament basc? Perqué pas!

Catalonha independenta

Lo mesadièr Pyrènes Magazine publica un numèro especial consacrat a çò que pòrián èstre los Pirenèus de l'an 2050. Al demest de mai d'un domeni lo mesadièr pensa a la realitat politica dels Pirenèus d'ací 50 ans. Se pòt legir per exemple que Catalonha es un Estat independent dempuèi 2017. Mas Catalonha aurà pas reivindicat lo territòri de Catalonha nòrd. Euskadi es tanben un Estat independent al qual es ligat coma "territòri associat" un departament basc al nòrd. En sas prospectivas lo mesadièr presenta una mapa de la region ont la frontièra franco espanhòla es qualificada de "anciana frontièra" Mai luenh escrivan que los estatjants dels Pirenèus parlaràn espanhòl, francés, catalan, basc e occitan. Òm se bremba que per una question de mapa publicada per l'AVUI las autoritats francesas avián

reagit en criticar l'absència de la frontièra entre Catalonha nòrd e lo Principat. Es que reagiran las autoritats espanhòlas alrèp de l'editor del mesadièr?

La reflexion e lo debat es regularament alimentat coma per exemple per las declaracions fèitas al quotidian *Le Monde* pel president del Partit Nacionalista Basc, Xavier Arzallus. Ditz per exemple: "Vòstre diccionari Larousse ditz: «los basques existisson entre l'Ador e l'Ebre.» Perqué serían pas un jorn una entitat politica en Euròpa?" Puèi l'òme seguís amb quauques consideracions sus l'avenir de l'Euròpa e explica: "Amb la construccion europèa, lo concèpte de sobeiranetat dels Estats canvia. La quita França se pòriá desagregar".

Cal ajustar a tot aquò las reivindicacions qu'existisson dins d'autres regions. Las eleccions en Corsega —que lo segond torn se fa deman— an vist al primièr torn un resultat global del 24% per las listas nacionalistas. Es la lista independentista qu'arriba primièra de las cinc listas nacionalistas e serà la sola al segond torn.

En Bretanha dissabte passat 5.000 personas s'apleguèron a Nantas per reclamar una modificacion dels limits

de la region Bretanha.

Demandavan lo restacament del departament ont se tròba la vila de Nantas a la region Bretanha. Segon las enquèstas la majoritat de la populacion del departament concernit es d'acòrd.

En Savòia, elegits de dreita e d'esquerra demandan la creacion d'una region Savòia especifica, pas restacada a la region Ròse Alps. Sembla qu'aqueles elegits sián majoritaris. Cal dire que dempuèi

març de 1998 e las eleccions regionalas la Liga Savosiana, (independentista) a un elegit al conselh regional e faguèt mai de 5% de las voses.

Tot aquò pòt pas que donar vam a d'autres reivindicacions que començan de nàisser a prepaus del poder de las regions e de l'organizacion futura de l'Euròpa. A l'ora d'ara lo debat politic classic vira a l'entorn del federalisme en Euròpa, mas d'una federacion d'Estat-nacions.

Lo segond torn de las eleccions a Corsega, deman

Lo 19 de març venidor la Fundació Occitano-Catalana, l'Universitat de Lleida e l'Arxiu Occità organisan lo Collòqui "Universitat e activitat transfrontalièra dins l'euroespaci occitanò-catalan", amb l'objectiu de soscar sus una futura universitat europèa que contemple lo territòri europèu dempuèi una perspectiva multiculturala e plurilingua, de coordinar la recèrca dels espacis occitanò-catalans e impulsar non pas sonque l'escambi d'estudiants, de cercaires e de professors, mas tanben lo transfèrt tecnologic.

Aqueste collòqui es la continuacion del que foguèt realitzat l'an passat a Sitges jol tèma "Catalunya, Occitània i Universitat". Tant dins aqueste collòqui coma dins aquel de l'an passat, lo supòrt d'universitats coma dels organismes encargats de la promocion de la recèrca son estat essencials. Per ne balhar sonque un exemple significatiu remarcarem per aqueste an la participacion especiala del CNRS francés e de l'Ambassada Francesa.

Pel collòqui de Lleida nos prepausam de discutir d'estrategias de futur per de relacions catalanò-occitanas dins lo mond universitari. Lo sistèma academic europèu a transformat los camps de coneis-

sença en pòls de promocion economica e personala e non pas en tèmas d'interès scientific. La concepcion estatista de l'universitat europèa a portat a la promocion del professor centralista e la marginacion del "regionalista". Si a aquò i apondèm la prigonda crisi dins l'universitat europèa, se fa cada còp mai malaisit de trobar d'individus motivats per una causa perduda o per una lenga e una cultura en perill. De mon costat ne soi convençut que, independentament dels resultats immediats, cal lutar per aquesta(s) lenga(s) e aquesta(s) cultura(s).

Durant las primièras jornadas universitàrias catalanò-occitanas organizadas a Sitges comptèrem amb una fòrta participacion, subretot dels responsables academics de diversas universitats catalanas e responsables de grops de recèrca catalans que nos informèron dels sieus projectes. Durant aquestas primièras jornadas posquèrem constatar la realitat d'un interès creissent e las possibles expectativas de futur. I aguèt, pasmens, cèrts tèmas que nos interessèron e suls que caliá

meditar. En primièr lòc constatarèm l'entusiasme e la vitalitat d'un professor retirat coma en Pèire Bec, actitud que contrastava amb l'actitud pessimista d'autres participants universitaris en actu. En segond lòc, posquèrem constatar l'abisme entre la societat civila e l'universitat dins la França occitana. E en tresen lòc, un interès politic creissent pels airals catalanò-occitans e la necessitat d'interlocutors academics que volguèssen defendre un projècte transfrontalièr.

D'aquestas tres "percepcions" la que mai m'interessèt foguèt la de l'abisme entre societat civila e universitat dins la França occitana. Las escasas gents que parlan occitan e se senton culturalament identificadas amb una tradicion, mancan de referents academics que dignifiquen la lenga e istòria culturala sieunas. Disi pas que i a pas de professors de l'universitat que pòrtan endavant un ideari d'aquesta mena, çò que cresi de bon es que pels dirigents universitaris actuals l'occitan es de fòrça mal defendre.

Lleida, 19 de març

Antoni Rosell

Un còp la situacion analizada pensèrem que tot apròchi dins las relacions interuniversitàrias entre comunautats europèas e l'occitan, passava —d'un costat— per l'europèizacion del plantejament, e per l'autra per la contextualizacion dels airals geografics e politics de catalans e occitans. A mai de la participacion catalana e occitana e sas aportacions, caliá cercar una perspectiva externa, de qualitat, universitària e documentada. De qué nos servís als catalans e als occitans de repetir los meteisses discorses pessimistas quand aquestes rasonaments non apòrtan pus res ja a una societat que fugís lo victimisme (o que i es indiferenta), e qu'es ja suficientament informada coma per mepresar los trionfalismes? Nos caliá trobar d'expèrts de domenis diferents, de professors de prestigi universitari e non pas necessàriament compromeses ideologicament o politicament amb la causa occitana, mas d'expèrts en relacions universitàrias e ligats scientificament e administrativament amb los airals occitan e

catalan. Tot aqueste rasonament dempuèi una perspectiva d'Estat, sens oblidar los nostres collègas d'autres comunautats e identitats ispanicas, e en cercar una perspectiva externa de Catalonha e Occitània, d'aquí la participacion de nombroses especialistas universitaris d'autres païses e comunautats autonòmas. De relacions universitàrias internacionals que permeten la mobilitat de tots los protagonistes universitaris: estudiants, cercaires e professors. E totjorn dempuèi la perspectiva europèa de territòri multicultural e plural. Mantun dels professors que participaran al Collòqui de Lleida an un trait comun: son medievalistas. E es que per abordar un tèma d'uèi cal conèisser la tradicion culturala del passat, probablement lo mai gloriós d'Occitània, e de Catalonha.

Col·labora l'Arxiu Occità de la UAB

<http://www.uab.es/inst-ESTUDIS-MEDIEVALS/ARXIU-OCCTA/>

Institut d'Estudis
Medievals.
Edifici B.
08193 Bellaterra (Barcelona)
Telèfon 93 581 11 44
E-mail
arxiuoccita@blues.uab.es

miralhem-mos

“E quan non auíem sòs qu'anàuem tath pòrtamonedes e tostemp ne trapàuem”

ANA FORMENT

Siguec a començaments d'aguest sègle, ath torn der an 1905, quan era congregacion de monges dera Sagrada Família s'installèc en pòble de Les. Moltes generacions de mainades araneses receberen des d'alavetz era sua principau educacion en aguest collègi religiós que, pòc dempús, aguesta congregacion dauric en Vielha. Ei per aquerò qu'aué auem volut dedicar aguesta seccion a rebrembar aqueri ans. Entad aquerò auem parlat tamb dues personas qu'an coneishut de ben a pròp aguest lòc: Maria Pilar Rodríguez, de Les, e Pepita Subirá Aunós, de Bossòst.

Coma è dit, era congregacion auie dus centres ena Val d'Aran, un en Les e un aute en Vielha. Cau díder qu'abantes d'installà-se en Vielha, er estudi siguec pendent un temps, en Aubèrt. Maria Pilar rebrembe qu'er edifici a on ère era congregacion en Les siguec ua donacion der ambaishador d'Espanha en Tolosa, ja qu'era fondadora dera Sagrada Família ère francesa. Pendent uns ans es còrsi s'alternauen entre Les e Vielha, ei a díder, un an se hège prumèr de Bachelierat en Vielha e er an següent se hège en Les. Toti es mainatges que volien podien ingressar en aguest collègi a partir des tres ans. Ben, mielhor dit, totes es mainades, perque coma ja sabetz, en aqueri ans es mainades e es mainatges non anauen pas amassa tà estudi. A mès, dempús d'acabar eth Bachelierat se podien hèr uns auti còrsi, coma talh e confeccion o comptabilitat.

Maria Pilar Rodríguez estudièc ena Sagrada Família de Les pendent onze ans, donques tamb sonque tres ans ja comencèc a anar entàs monges. Encara qu'aguest collègi coexistie tamb es escòles nacionaus, moltes familhes decidiren enviar a estudiar es sues hilhes tamb es que bèth un didie “es monges franceses”. Aquiu calie pagar, a diferéncia d'enes escòles nacionaus, qu'èren publiques. Sus aquerò Maria Pilar rebrembe qu'aqueri que non auien pro sòs entà pagar ac podien hèr tamb espècies. Era coneish de ben a pròp aguest lòc perque dempús des sòns ans coma estudiant aquiu contunhèc en collègi coma professora d'educacion fisica e de manualitats, principauments, se ben tanben auie ensenhat era assignatura qu'alavetz portaue eth nòm de “Politica”. Maria Pilar rebrembe qu'en aguesta classe

Estudiants e ua des germanes deth collègi

sajaue de hèr un repàs dera actualitat: “Trabalhàuem tamb es diaris e tamb es notícies que retalhàuem hègem muraus”, explica.

Pepita Subirá baishèc a estudiar en Les es darrèrs ans de Bachelierat e tot e era pòca distància entre es dus pòbles, demorèc internada pendent dus ans “donques alavetz non ère tan facil coma ara trapar transpòrt entà baishar e pujar toti es dies de Bossòst a Les”. “Totun eth prumèr an tornaua cada dia tà casa”. Encara rebrembe toti es còps qu'auèc de hèr eth camin a pè o en bicicleta: “Quan hège heired mama non me deishaua tornar caminant tà casa tà meddia e alavetz me

premanie eth dinar e es monges me le cauhen”. Pepita non auie mès de quinze ans. Es classes començauen entàs nau deth maitin e acabauen entàs dotze. Pera tarde calie tornar tà estudi tres ores mès, des des dues enquias cinc. Pepita ditz que molti còps se demoraue enquias sies en Les entà tornar tà Bossòst tamb un oncle sòn que trabalhaua en Canejan. Tot arrint rebrembe qu'eth sòn oncle anaue tamb mòto e qu'era ac passaua fatau quan hège heired: “Quan se comencèren a véner es leotards jo siguí ua des prumères en portà-les, ja qu'es monges non mos deishauen portar pantalons e tamb es michons solet passaua molt de heired”. Eth segon an, quan hège eth tercèr cors de Bachelierat, decidic quedà-se interna en collègi. Encara que non son mès de tres quilòmetres es que separen Bossòst de Les, pendent es dus ans qu'estèc interna en collègi sonque tornaue tà casa entas dies mès senhaladi, coma eth dia deth Pilar, eth dera Immaculada o entà Sant Jusèp. Es dimenjades non les deishauen anar tà casa. “Mès tostemp qu'auia ua o auta visita”, hig Pepita. Nadau, Setmana Santa e er ostiu tanben èren epòques entà estar tamb era familha.

En collègi dera Sagrada Família jamès sobrauen es sòs. Aquiu didien

que se viuie dera Providéncia, donques maugrat que tostemp anauen justis, jamès auie mancat arren. Maria Pilar ditz qu'ua des Mares qu'auèc eth collègi tostemp didie que quan auie de besonh sòs e non les auie, anaue tà un pòrtamonedes qu'auie e tostemp trapaua aquiu çò que mancaue entà poder pagar aquerò que deuien. Maria Pilar rebrembe ua anecdòta sus açò: “Es pupitres dera escòla èren molt vielhs e se decidic de cambià-les. Ja auien portat es taules nauas, mès encara non sabien coma les pagarien. Es pupitres vielhi demoraueu dejà en pati entà èster cremats. Aqueth madeish dia, monges e mainades auien anat a hèr ua gessuda enquiara capèla de Sant Antòni en Bossòst. Quan tornèren dera excursion vederen tamb suspresa que penjada d'un des arbes deth pati i auie ua engolòpa, laguens dera quau i auie es sòs suficients coma entà pagar toti es nau pupitres”. Gràcies a “miracles” coma aguest era congregacion podie anar subsistint.

Quan Maria Pilar estudiàue encara non se hege eth Bachelierat. “Mos ensenhauen ua cultura generau molt àmplia”, rebrembe. Mès Pepita òc que hec eth Bachelierat e non se desbrembe dera grana pression que supossaua auer d'aprovar eth cors “en un unic examen en junh que, a mès, se hège en Lhèida”. Maria Pilar, coma professora, rebrembe qu'en mes de mai ja començauen es nèvis e es agòbis.

En collègi dera Sagrada Família totes es mainades portauen ua bata nera ena quau destacauen uns brodats vermelhi. Eth cothèr dera bata ère de plastic blanc e se podie trèir. “Atau non auies de lauar tanti còps es bates”, ditz Pepita. Son molti es rebrembes que Pepita a des ans qu'estèc en estudi des monges de Les. Atau qu'ère un dia des internes en collègi: “Cada dia mos lheuàuem tàs sèt e mieja deth maitin. Deishàuem totes es hièstres dubèrtes entà qu'era abitacion s'airegèsse e nosates mo n'anàuem entara missa des ueit. Quan tornàuem hègem es lhets, esdejuàuem e entàs nau auíem d'èster en classe. Tara ua deth meddia se minjaue e quan gessièu des classes dera tarde mos dauen eth vrespalh. Alavetz podiem gèsser ua estona a jogar en pati, mès dempús mos auíem de mèter a estudiar enquias sèt e mieja. Entàs ueit sopàuem e entàs dètz ja èrem en lhet”. Pepita tanben rebrembe que sonque es dissabtes auien aigua cauda, es auti dies se lauauen tamb aigua heireda.

Ja hè quauqui ans qu'eth collègi dera Sagrada Família deishèc de foncionar. Se barrèc perquè non i auie vocacion ena congregacion e s'auie de préner professorat de dehòra e tanben perque eth collègi de Vielha se fusionèc tamb er institut Juan March. De totes maneres era congregacion estèc en Les pendent uns cinc ans, tot e que ja non ère un centre d'ensenhament. Aguesta institucion a deishat molti boni rebrembes ena Val d'Aran e sustot en aqueri lòcs a on ère plaçada. Maria Pilar non se n'està de díder que quan se barrèc definitivament era plorèc força.

La Setmana

B. p. 86 — 64230 LESCAR

Tèlefòne : 05 59 68 66 79

Telecopia : 05 59 68 67 17

Setmanèr occitan d'informacions publicat per la
S. C. O. P. — S. A. R. L. VISTEDIT
Las Campanhas 64150 SEUVALADA

Director de la publicacion : David Grosclaude